

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
Кафедра педагогіки, психології та менеджменту**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

«29» вересня 2021 року протокол № 7

**Введено в дію наказом директорки
Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

від 30 вересня 2021 року № 01-01/68-О.Д.

Директорка

В.В. Сидоренко

**УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНОЮ ТА ВИХОВНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ**

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

**(шифр за ОПП – ОК 10 – дисципліна формування
фахових компетентностей)**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 073 Менеджмент

Спеціальність: 07 Управління та адміністрування

Освітньо-професійна програма: «Управління навчальним закладом»

Біла Церква 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія управління та лідерство» складена відповідно до навчального плану освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування

Автор-укладач робочої програми:

Клочко Алла Олексіївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, психології та менеджменту.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
Педагогіки, психології та менеджменту
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 7 від 08.09.2021 р.)

Рекомендовано на засідання Ради із забезпечення якості освітньої діяльності
та якості вищої освіти
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 1 від 28 вересня 2021 р.)

Затверджено Вченою радою
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 7 від 29 вересня 2021 р.)

© Клочко А.О., 2021 рік

© БІНПО ДЗВО «УМО», 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрями підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань: 073 Менеджмент	Обов'язкова
		Рік підготовки
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 07 Управління та адміністрування	1
		Семестр
		Лекції
		8
		Практичні заняття
		8
		Самостійна робота
		74
		Індивідуальні завдання
		Творчі практичні завдання
Вид контролю - залік		
	Освітньо-професійна програма: «Управління навчальними закладами»	
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить – 15 % : 85 %.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування освіченого та високопрофесійного керівника закладу освіти, якому притаманне ефективно та критичне мислення, професійна компетентність щодо організаційної культури управління закладом освіти, організаторські та комунікативні здібності, знання, уміння та навички налагодження навчально-виховного процесу та створення ефективного взаємозв'язку між усіма учасниками освітнього процесу (адміністрація, колектив, 4 учні та батьки), які необхідні в управлінській діяльності для досягнення важливої мети – надання якісних знань.

Завданням вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти ряду компетентностей зазначених нижче:

- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК5);

- здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК6);
- здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими навчальний заклад визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани (ФК2);
- здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту (ФК3);
- здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів навчального закладу (ФК4);
- здатність аналізувати й структурувати проблеми навчального закладу, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію (ФК9);
- здатність управляти навчальним закладом та його розвитком (ФК19);
- здатність застосовувати основи педагогіки і психології в освітньому процесі у навчальних закладах (ФК12).

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Юридична психологія» здобувачі вищої освіти повинні:

- критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах (ПРН1);
- ідентифікувати проблеми в навчальному закладі та обґрунтовувати методи їх вирішення (ПРН2);
- проектувати ефективні системи управління навчальним закладом (ПРН3);
- застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління навчальним закладом (ПРН8);
- демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач (ПРН10);
- забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу (ПРН11);
- вміти делегувати повноваження та керівництво навчальним закладом (навчальним підрозділом) (ПРН12).

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади управління навчально-виховною діяльністю.

Тема 1. Загальні засади управління навчальною та виховною діяльністю.

Поняття та функції управління. Закономірності та принципи управління закладом освіти. Система методів управління. Управління статутною діяльністю закладу освіти.

Тема 2. Робочі та дорадчі органи закладу освіти.

Сутність робочих та дорадчих органів закладів освіти. Вчена рада, наглядова рада, конференція, загальні збори, збори трудового колективу,

методична рада, наукова рада. Батьківські збори, Рада самоврядування, піклувальна рада тощо.

Тема 3. Програма діяльності Ради закладу.

Завдання та обов'язки Ради закладу. Порядок виборів ради, її склад та повноваження. Педологічна рада школи та підвищення її ролі в удосконаленні навчально-виховного процесу. Педагогічна рада у спеціалізованому та професійно-технічному закладі.

Тема 4. Організація навчально-виховного процесу в закладі освіти.

Положення про організацію навчально-виховного процесу в закладі освіти. Плани навчальної діяльності. Зміст, структура побудови планів навчальної діяльності.

Змістовий модуль 2. Організація навчально-виховного процесу у закладі освіти.

Тема 5. Система управління навчально-виховною діяльністю закладу освіти.

Поняття системи управління закладом освіти. Система управління навчально-виховним процесом. Науково-методичне забезпечення управління навчально-виховним процесом.

Тема 6. Методика прийняття рішень і критерії оцінки якості та ефективності навчально-виховного процесу в закладі освіти.

Сучасні технології управління навчальною та виховною діяльністю закладу освіти. Система управління навчально-виховним процесом.

Тема 7. Зарахування, відрахування та поновлення на навчання.

Нормативно-правові документи з питань зарахування, відрахування та поновлення студентів та організації освітнього процесу у вищих закладах освіти.

Тема 8. Система навчально-виховного процесу в закладі освіти.

Основні завдання внутрішкільного контролю. Контроль за організацією виховної роботи в школі. Інформаційне забезпечення управління школою.

Тема 9. Заходи в управлінні навчальної та виховної діяльності закладу освіти.

Збір необхідної інформації для управління закладом освіти. Методи розробки управлінських рішень та доведення їх до виконавців. Оптимізація соціально-психологічного мікроклімату в колективі.

4. Структура навчальної дисципліни

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				Балів (max)
			годин				
			лк.	лаб.	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1							
«Теоретичні засади управління навчально-виховною діяльністю»							
1	Лекція 1	Загальні засади управління навчальною та	2				1

		виховною діяльністю					
1	Самостійна робота 1	Управління статутною діяльністю закладу освіти				9	6
1	Практичне заняття 1	Робочі та дорадчі органи закладу освіти			2		12
1	Самостійна робота 2	Рада самоврядування, піклувальна рада тощо				9	6
1	Лекція 2	Програма діяльності Ради закладу	2				1
1	Самостійна робота 3	Педагогічна рада у спеціалізованому та професійно-технічному закладі				9	6
	Практичне заняття 2	Організація навчально-виховного процесу в закладі освіти			2		12
	Самостійна робота 4	Зміст, структура побудови планів навчальної діяльності				10	6
Всього за змістовий модуль 1 – 45 год.			4		4	37	50
Змістовий модуль 2							
«Організація навчально-виховного процесу у закладі освіти»							
2	Лекція 3	Система управління навчально-виховною діяльністю закладу освіти	2				1
2	Самостійна робота 5	Науково-методичне забезпечення управління навчально-виховним процесом				10	6
3	Практичне заняття 3	Методика прийняття рішень і критерії оцінки якості та ефективності навчально-виховного процесу в закладі освіти			2		12
	Самостійна робота 6	Система управління навчально-виховним процесом				9	6

3	Лекція 4	Зарахування, відрахування та поновлення на навчання	2			1
	Самостійна робота 7	Система навчально-виховного процесу в закладі освіти			9	6
3	Практичне заняття 4	Заходи в управлінні навчальної та виховної діяльності закладу освіти			2	12
	Самостійна робота 8	Оптимізація соціально-психологічного мікроклімату в колективі			9	6
Всього за змістовий модуль 2 – 45 год.			4		4	37
Всього з навчальної дисципліни – 920 год.			8		8	74

5. Теми лекцій

Тема 1. Загальні засади управління навчальною та виховною діяльністю.

1. Поняття та функції управління.
2. Закономірності та принципи управління закладом освіти.
3. Система методів управління.

Тема 2. Програма діяльності Ради закладу

1. Завдання та обов'язки Ради закладу.
2. Порядок виборів ради, її склад та повноваження.
3. Педологічна рада школи та підвищення її ролі в удосконаленні навчально-виховного процесу.

Тема 3. Система управління навчально-виховною діяльністю закладу освіти

1. Поняття системи управління закладом освіти.
2. Система управління навчально-виховним процесом.

Тема 4. Зарахування, відрахування та поновлення на навчання

1. Нормативно-правові документи з питань зарахування.

2. Нормативно-правові документи з питань відрахування та поновлення студентів та організації освітнього процесу у вищих закладах освіти

6. Теми та зміст семінарських/практичних занять

Тема 1. Робочі та дорадчі органи закладу освіти

1. Сутність робочих та дорадчих органів закладів освіти.
2. Вчена рада, наглядова рада, конференція, загальні збори, збори трудового колективу, методична рада, наукова рада.
3. Батьківські збори.

Тема 2. Організація навчально-виховного процесу в закладі освіти

1. Положення про організацію навчально-виховного процесу в закладі освіти.
2. Плани навчальної діяльності.

Тема 3. Методика прийняття рішень і критерії оцінки якості та ефективності навчально-виховного процесу в закладі освіти

1. Сучасні технології управління навчальною та виховною діяльністю закладу освіти.
2. Система управління навчально-виховним процесом

Тема 4. Заходи в управлінні навчальної та виховної діяльності закладу освіти

1. Збір необхідної інформації для управління закладом освіти.
2. Методи розробки управлінських рішень та доведення їх до виконавців.

7. Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Історія розвитку управління навчально-виховною діяльністю.
2. Загальні основи управління і керівництва закладом освіти.
3. Функції управління закладом освіти.
4. Специфіка системи управління навчально-виховною діяльністю.
5. Інформаційно-аналітичне забезпечення функціонування закладу освіти.
6. Нормативна база управління закладом загальної середньої освіти.
7. Нормативна база управління позашкільним закладом освіти.
8. Нормативно-правова база управління професійно-технічним закладом освіти.
9. Нормативно-правова база управління спеціальним закладом освіти.
10. Принципи та методи управління закладом освіти.
11. Органи управління закладом освіти.
12. Педагогічна рада школи та підвищення її ролі в удосконаленні навчально-виховного процесу.

13. Професійна компетентність і особисті якості керівника закладу освіти.
14. Основні обов'язки адміністративно-управлінського апарату закладу освіти.
15. Відвідування та аналіз уроку.
16. Лідерство в системі управління навчально-виховною роботою закладу освіти.
17. Мотивація, як функція управління: теоретико-методологічні засади.
18. Оптимізація форм, методів роботи із суб'єктами навчально-виховної діяльності закладу освіти.
19. Оптимізація соціально-психологічного мікроклімату в педагогічному колективі.
20. Перелік основних наказів керівника закладу загальної середньої освіти.
21. Діловодство в навчально-виховній діяльності закладу освіти.
22. Основні вимоги до планування роботи закладу загальної середньої освіти.
23. Перспективне планування роботи закладу освіти.
24. Річний план роботи закладу освіти.
25. Календарний план роботи закладу освіти.
26. Планування роботи керівника закладу освіти.
27. Розклад уроків.
28. Основні завдання внутрішкільного контролю.
29. Контроль за організацією виховної роботи в школі.
30. Управління виховним процесом: сутність, зміст та роль в функціонуванні закладу освіти.
31. Організаційні форми процесу виховання в закладах освіти.
32. Роль соціальної групи, колективу в навчально-виховному процесі освітньої організації.
33. Оформлення результатів внутрішкільного контролю.
34. Організація педагогічної підготовки батьків до виховання дітей.
35. Використання виховного потенціалу громадських організацій.
36. Перелік обов'язкової ділової документації та терміни її зберігання.

8. Методи навчання

Навчання не залежно від форми викладання (очна чи дистанційна) передбачає використання словесних (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), наочних (ілюстрація, демонстрація, спостереження) та практичних (практична робота, тренувальні і творчі вправи) методів навчання.

Під час лекційних занять використовуються презентації, які поєднують словесні та наочні методи навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти акумулювати знання.

Під час практичних занять застосовуються словесні та практичні методи навчання, які спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти

здібностей пізнання, а саме: дискусії, індивідуальна та командна форма роботи, кейси.

Самостійна робота базується на наочних та практичних методах навчання і направлена на самостійне оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями за темами навчальної дисципліни.

9. Система оцінювання навчальних досягнень

Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою за видами навчальної діяльності.

Види робіт	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	4
Участь у практичних заняттях (виступи, проблемні ситуації)	44
Самостійна робота (аналіз інформаційних джерел, опрацювання спеціальної літератури, виконання індивідуально-дослідницьких завдань)	52

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до практичних робіт за навчальною дисципліною «Управління навчальною та виховною» (електронне видання, що знаходиться в репозитарії навчальної дисципліни).

2. Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти за навчальною дисципліною «Управління навчальною та виховною» (електронне видання, що знаходиться в депозитарії навчальної дисципліни).

11. Рекомендована література

Базова

1. Мартинець Л.А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу: навч. посіб. Вінниця, 2018. 196 с.

2. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: навчальний посібник. К.: Знання, 2016. 360 с.

Допоміжна

1. Мармаза О.І. Менеджмент освітньої організації: навчально-методичний посібник. Х.: ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с.

2. Хлебнікова Т.М. Управління навчальною діяльністю: навчально-методичний посібник. Х.: Вид. група «Основа», 2013. 224 с. (Серія «Абетка керівника»).